เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๙

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมะเพื่อจุดยืนในชีวิตนะ

โลกเร่าร้อนนัก โลกมีปัญหาร้อยแปดพันเก้า แต่เราต้องดำรงชีวิตอยู่กับโลกเขา ถ้ามีธรรมในหัวใจของตนเป็นที่พึ่งที่อาศัย เป็นหลักประกันในหัวใจของตน มันจะมีมากมีน้อย มีสูงมีต่ำ อยู่ที่พฤติกรรมนั่นแหละ พฤติกรรมมีความร่มเย็นสงบสุขในใจของตน เห็นไหม

หน้าที่การงานเราทำของเราโดยเสมอกันทุกๆ คนทั้งนั้นน่ะ แต่หัวใจที่มันสูงมันต่ำ มันเป็นคุณธรรมในหัวใจของตน

ฟังธรรมๆ เพื่อปลุกระดมอันนี้ไง สิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟัง แต่นี่ฟังทุกวัน ตอกย้ำหัวตะปูของเราไง ตอกย้ำความรู้สึกอันนั้น ตอกย้ำความรู้สึกนึกคิดในหัวใจของตน

มันจะแลบมาตลอดน่ะ เราไม่มีวาสนาเท่าเขา เราต่ำต้อยกว่าเขา เราไม่เสมอเขา

©2026 sa-ngob.com

มันไม่เสมอตรงไหน มันยิ่งกว่าเสมออีก ถ้าหัวใจมันมีสติมีปัญญาในหัวใจของตน ยิ้มแย้มผ่องใสด้วย แล้วดูสังคม ดูโลกนะ มันสังเวชไง

เรามองชีวิตของตน มันเป็นเรื่องของเรานะ เรามองชีวิตของคนอื่นนะ แล้วเทียบเคียงมาในชีวิตของเราไง เราก็เคยเป็นอย่างนั้น เราก็เคยเป็นอย่างนั้น เราเคยเป็นเด็กน้อยมาทั้งนั้นน่ะ นักจิตวิทยาเขารู้ไง โลกเป็นอย่างนั้น เด็กอายุเท่าไร มีสามัญสำนึกมากน้อยขนาดไหน

พระธรรมล่ะ

บุคคล ๔ คู่ คู่ที่ ๑ คู่ที่ ๒ คู่ที่ ๓ คู่ที่ ๔ สติปัญญาแตกต่างกัน ความรู้สึกนึกคิดในผลกระทบกับโลกก็แตกต่างกัน เพราะคุณสมบัติในหัวใจมันแตกต่างกัน มันแตกต่างกันเพราะสัจธรรมในหัวใจ

เพราะอะไร

สังโยชน์ ๑๐ สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส กามราคะอ่อนลง กามราคะขาดไป รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา มันอยู่ไหนล่ะ แล้วละได้แค่ไหน แล้วละได้อย่างไร แล้วรู้ได้อย่างไร

ถ้ารู้ได้ พระพุทธศาสนานี่ไง พระธรรมๆ เราขวนขวายเพื่อหัวใจดวงนี้

เจ็บช้ำน้ำใจมาทั้งนั้นแหละ เจ็บช้ำน้ำใจไม่ใช่เฉพาะชาตินี้ มันเจ็บช้ำน้ำใจมาทุกๆ ชาติ ความเจ็บช้ำน้ำใจมันก็เป็นจริตนิสัย

©2026 sa-ngob.com

ความสุข ความสงบ ความร่มเย็นเป็นสุขในหัวใจของตน มันก็ทุกภพทุกชาติเหมือนกัน

ทุกภพทุกชาติเพราะอะไร

เพราะจิตดวงนี้ทำทั้งความดีและความชั่วมา ถ้าความดีความชั่วมา สิ่งที่เวลากรรมมันให้ผลล่ะ อะไรให้ผลก่อน

ฉะนั้น คนโบราณ เวลาใกล้สิ้นชีวิตให้นึกถึงพระ พุทโธๆ ให้รับผลของกรรมดีก่อน ผลของกรรมดี มันเกิดมันก็เกิดผลที่ดีงามนี่ไง พอเกิดมาแล้วก็เป็นอย่างพวกเรานี่ไง มันก็มาทุกข์มายากในหัวใจของตนทั้งนั้นน่ะ

แต่ถ้าเรามีสติมีปัญญา มีธรรมในหัวใจของตน มันเป็นผู้นำที่ดีงามไง โลกจะเร่าร้อนขนาดไหน จะทุกข์ขนาดไหน สังเกตได้เวลาเกิดวิกฤตินะ แล้วผู้นำน่ะ ผู้นำที่นำไปทางที่ถูกต้องชอบธรรม ผู้นำที่มีสติปัญญาพาให้สังคมนั้นร่มเย็นเป็นสุขไง พาให้สังคมนั้นปลอดภัยจากวิกฤติต่างๆ นั้น ผู้นำนั้นน่ะเขาต้องมีสติมีปัญญา แล้วเขาต้องมีหลักในหัวใจของตน

เหมือนกัน

เวลาอารมณ์ที่มันโหมใส่หัวใจของตน โลกเขามา เช่น เกิดวิกฤติต่างๆ ขึ้นมา เขาแตกตื่นกันทั้งนั้นน่ะ เราไปแตกตื่นอะไรกับเขา เรามีสติปัญญา มันเป็นของมันอย่างนี้ แล้วมันเป็นอย่างนั้น ใครจะผ่านวิกฤติ

©2026 sa-ngob.com

นั้นไปได้ ถ้าผ่านวิกฤตินั้นไปได้ ก็เหลือแต่บุคคลผู้นั้นน่ะ กลุ่มที่มีสติมีปัญญา ไม่เป็นเหยื่อ

ไอ้เป็นเหยื่อทางโลกเพราะอะไร เพราะเห่อเหิมทะเยอทะยานไปกับเขา อยากเสมอเขา อยากเท่าเขา แล้วมีอะไรเท่าล่ะ

เพราะพระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนารื้อสัตว์ขนสัตว์ รื้อหัวใจของสัตว์โลก

เขาเอาที่ความรู้สึก นามธรรม หัวใจอันนั้น ไม่ใช่หอบไปทั้งร่างกายอย่างนี้ ร่างกายไม่มีใครเอาหรอก

ดูสิ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพาน ๗ วันเผาศพ ครูบาอาจารย์ที่ดีงามก็เผาไปทั้งนั้นน่ะ ไอ้ที่ไม่เผาๆ เพราะอะไร เพราะมันเป็นเรื่องกระแสสังคม กระแสโลกของเขา แล้วมันเป็นอะไรล่ะ

ธาตุ ๔ ธาตุ ๔ ที่ไม่มีจิต ไม่มีวิญญาณครอง ไปแล้ว คุณงามความดีอันนั้นไปแล้ว เหลือทิ้งไว้นั่นแหละ

แต่ของเรา เรามีสติมีปัญญาของเราเพื่อหัวใจดวงนี้ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาที่นี่ ปรารถนาที่ให้เราฝึกหัดหัวใจของตน มีสติมีปัญญาเพื่อคุ้มครองดูแลหัวใจของตน แล้วถ้ามันดูแลหัวใจของตนได้นะ มันมองโลกได้แล้ว มองโลกด้วยธรรมสังเวชไง

แต่ถ้ามันไม่คุ้มครองหัวใจของตน เรานี่เป็นตัวปัญหา เราสร้างปัญหาเลย แล้วตัวปัญหาใหญ่ด้วย แต่ถ้าเรามีสติมีปัญญาของเราขึ้นมา

©2026 sa-ngob.com

เราคุ้มครองตัวของเราได้ เรามีสติมีปัญญาของเราได้ แล้วเรามีความอบอุ่นในหัวใจของตนไง

นั่นน่ะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนารื้อสัตว์ขนสัตว์รื้อตรงนั้นน่ะ รื้อหัวใจของสัตว์โลกให้อบอุ่น ให้มีความสุข มีความสุขขึ้นมา

แต่โดยธรรมชาติของคนไง คนเราเกิดมาต้องมีอาหาร ต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัย มันหน้าที่การงานของแต่ละบุคคล ถ้ามันจะขาดแคลนบ้างมันจะล้นเหลือบ้าง มันเป็นกรรมของสัตว์ไง

แต่ถ้าเรามีสติมีปัญญา เรามีอำนาจวาสนา ถ้ามีสิ่งใดที่ล้นเหลือเราก็เจือจานคนรอบข้าง เจือจานคนต่อไป สังคมร่มเย็นเป็นสุขไง

ถ้าเราขาดแคลน ยิ้มแย้มแจ่มใสเลย เรายิ้มแย้มแจ่มใสเพราะอะไร เพราะเวลาเราธุดงค์ๆ ไป บิณฑบาตไม่ได้อะไรเลย ไม่บิณฑบาตไปผิดเวลาเขา ไม่เป็นไรๆ พรุ่งนี้ว่ากันใหม่ เดินต่อไป มันไม่ตื่นเต้นอะไรกับเขาน่ะ แล้วมันจะมาตื่นเต้นอะไร มันจะไปตื่นเต้นกับสิ่งที่มันล้นเหลือ สิ่งที่มันขาดแคลน มันขาดแคลน

มันวัดบารมี

เวลาเรื่องบารมีนะ พระสีวลี เวลาไปไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะหันมามองเลย พระสีวลีมาด้วยหรือเปล่า พระสีวลีมาด้วยนะปลอดภัย ทุกอย่างอุดมสมบูรณ์ไปทั้งนั้นน่ะ

©2026 sa-ngob.com

แล้วเวลาพระเจ็บไข้ได้ป่วยล่ะ ใครดูแล เวลาคนที่บวชมาแล้วเป็นทางโลกไง เราแก่เราเฒ่าแล้วใครจะดูแล

ก็มึงดูแลตัวมึงนั่นแหละ ถ้ามันดูแลตัวมันแล้วนะ มันจะเป็นอะไรไป หายใจเข้าไม่ออกก็ตาย หายใจออกไม่เข้าก็ตาย มันมีอะไรมหัศจรรย์แล้วมันต้องมีอะไรไปทุกข์จนเข็ญใจ ไปตื่นเต้นอะไรกับใคร

มันไม่มีอะไรเลย ถ้ามันไม่มีอะไรเลย แล้วไปตื่นเต้นอะไรล่ะ ใครจะมาดูแล ดูแลอะไร มาดูแลไอ้ออเซาะฉอเลาะกันอยู่นี่หรือ ออเซาะภิกษุไข้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ให้ดูแลกันด้วยความเป็นธรรม ถ้าเขาขัดขืน เขาไม่เป็นธรรม ไล่เขาไปซะ ไม่ต้องไปดูแลใคร ให้ดูแลสิ่งที่เป็นธรรม สิ่งที่เป็นนามธรรมไง สิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมไง สิ่งที่เป็นความรู้สึกนึกคิดไง ไม่ใช่มาอ้าง ไม่มีสติปัญญาก็เป็นเหยื่อไง

ถ้าไม่เป็นเหยื่อนะ เราอยู่กับครูบาอาจารย์ที่ดีงามมานะ ท่านไม่ดูแลหรอก แต่ท่านสั่งให้คนอื่นไปทำ ไม่ต้องไปเป็นเหยื่อใครทั้งนั้น ท่านสั่งเลย ให้คนนั้นไปดูแลองค์นี้ คนนี้ไปดูแลตรงนั้น คนนั้นดูแลตรงนี้

หลวงตาพระมหาบัวนี่แหละ เวลาท่านสั่งๆ ใต้ดินทั้งนั้นน่ะ ทำไม่ให้มีใครรู้ทั้งนั้นน่ะ เหมือนไม่สนใจใครเลยนะ แต่ท่านแบกไว้ทั้งหมดเลย แล้วเป็นความถูกต้องชอบธรรมด้วย

แล้วเวลาจะออเซาะไง จะให้ท่านดูน่ะ โอ้โฮ! สายตาก็ไม่มอง

©2026 sa-ngob.com

ไม่มองหรอก แต่หัวใจอันนั้นรับผิดชอบทั้งหมด

เราเห็นกิริยาของท่านมาก่อน ท่านทำสิ่งใดมา สิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมน่ะ ความผูกพัน ความดูแล มันต้องไปโชว์ไปอวดใคร น้ำใจที่เป็นธรรมมันโอบอุ้มอยู่แล้ว แล้วมันเป็นธรรมของมันโดยสัจจะโดยความจริง

แต่นี่เราฝึกหัดของเรา ถ้าเราฝึกหัดของเราแล้วนะ ความไม่เป็นเหยื่อมันมหัศจรรย์นะ

เวลาเป็นเหยื่อมันไปเพราะเขา ไปเพราะตัวเองขาดสติ ไปเพราะตัวเองขาดความรู้ ขาดความรู้ตัวของตัวเอง

ถ้าตัวของเอ็งมันมีความรู้นะ พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน วัฏฏะไง รู้รอบขอบชิดแล้วไง กามภพ รูปภพ อรูปภพ มันมีอะไร จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตที่มันพ้นจากวัฏฏะแล้วมันเหลืออะไร

ไอ้เราก็สงสัยไปหมดน่ะ มันจะไปเกิดที่นั่น ไปตายที่นี่

เกิดตายนะ มันก็กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา เขาทำมาทั้งนั้นน่ะ เขาทำของเขามา ไม่มีใครเหนือกรรม แล้วเราทำคุณงามความดีของเรา กรรมดี กรรมดีขึ้นมาเพื่อถากเพื่อถาง เพื่อถากเพื่อถางพวกไอ้ความรกชัฏในใจของตัวไง ไอ้ความมืดบอดน่ะ ไอ้อวิชชาความไม่รู้คือความมืดบอด มันรกชัฏในหัวใจของตน

©2026 sa-ngob.com

เพราะเรามืดบอด เราถึงสงสัย เพราะเรามืดบอด เราถึงตะเกียกตะกาย เพราะเรามืดบอด เราถึงไขว่คว้า คนเขาสว่างไสวของเขาน่ะ มันจะไปไขว่คว้าอะไร มันไม่มีอะไรให้ไขว่คว้า

สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตา ธรรมทั้งหลายเป็นอนัตตา โลกนี้เป็นอนิจจัง ผลของวัฏฏะ เทวดา อินทร์ พรหมก็หมดอายุขัย เทวดา อินทร์ พรหมก็ต้องเกิดต้องตายเหมือนกัน แล้วสิ่งที่มันก็ต้องเกิดต้องตาย มันเป็นอนิจจัง มันมีอะไรไขว่คว้า จะไปคว้าอะไร

ถ้ามันจะไปคว้า นี่มีความรู้ไง คว้าภวาสวะ คว้าภพ คว้าผู้รู้อันนี้ ผู้รู้อันนี้คือใจของตัวที่มันมืดบอด เพราะมันมืดบอด มันถึงไขว่คว้า มันถึงตะเกียกตะกาย

ถ้ามันสว่างไสวขึ้นมา ข้างนอกเป็นความว่างเปล่า เป็นหุบเหว ทั้งนั้น มึงจะออกไปเพื่อไปตกเหวตกร่องไปกับสังคมใช่ไหม

เราอยู่ด้วยความปกติสุขของเรา มหัศจรรย์ในหัวใจของเรา มันจะไปไหนล่ะ มันจะไปไขว่คว้าที่ไหน ถ้ามันเป็นธรรม

แต่เป็นธรรม เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา เป็นธรรมไหม เทศนาว่าการ ๔๕ ปี เพราะอะไร เพราะเผยแผ่ เพราะต้องการให้เขามีสติ ให้เขามีปัญญา

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปริยัติ ธรรมและวินัย เป็นศาสดาของเรา ศึกษาด้วยความเคารพ ด้วยความบูชา ทรงจำๆ ไว้

©2026 sa-ngob.com

เอ็งก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะโดยอวิชชา โดยความไม่รู้ในหัวใจ รู้ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ธรรมโอสถไม่เข้าถึงหัวใจของตน

ปริยัติ ปฏิบัติ มืดบอด

ก็พยายามทำให้มันคงที่ก่อน ความคงที่ของเรา เห็นไหม พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น

ถ้ารู้ รู้อะไร

รู้ใจของตัว สัมมาสมาธิไง ไม่พาดพิงอารมณ์ใดๆ อารมณ์มันชักนำให้ไป อยากรู้อยากเห็น อยากเป็น อยากบรรลุธรรม

มึงบรรลุไปเถอะ บรรลุไปโดยความมืดบอด

ถ้าคงที่ในจิตของตน รู้ตัวของตน

อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

ตนรู้จักตนไม่ได้ ตนหาตนไม่ได้ ตะเกียกตะกายจะไปกับเขาไง

ถ้าตนมันมีตัวตนของมันขึ้นมา เออ! พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ตื่นขึ้นมาจากมืดบอด ตะเกียกตะกาย เป็นเหยื่ออารมณ์ของตัว เป็นเหยื่ออวิชชา เป็นเหยื่อความไม่รู้ มืดบอดแล้วตะเกียกตะกาย นี่ให้มันรู้ตัวของมันขึ้นมา รู้ตัวขึ้นมานะ นี่ตน

©2026 sa-ngob.com

ถ้าปริยัติ ศึกษาค้นคว้าขึ้นมา ธรรมและวินัยเป็นศาสดาๆ เคารพบูชาทั้งนั้นน่ะ แต่เราไม่รู้ เราไม่รู้ความจริง

ปฏิบัติ ปฏิบัติของเรา เรื่องโลกๆ วางไว้ ไม่ให้ตื่นโลก เป็นเรื่องโลก เรื่องธรรม เรื่องสัจธรรมนะ พระอาทิตย์ขึ้น พระอาทิตย์ตก วันเวลาผ่านไป ใครก็รู้ อายุขัยของคนแต่ละคน อายุมากน้อยแค่ไหนก็รู้ รู้ในการเป็นสถิติทางโลกไง รู้ตัวเองไหม

รู้ตัวเองแล้วมหัศจรรย์

แล้วมหัศจรรย์ได้อย่างไร

มหัศจรรย์ ภาคปฏิบัติไง ภาคปฏิบัติปฏิบัติตามความเป็นจริง

ภาคปฏิบัติ เวลาจะฝึกหัดปฏิบัติ ศาสนาไม่มั่นคง ปฏิบัติก็ไม่ได้ เดี๋ยวจะเป็นอย่างนู้น บ้าบอคอแตก

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านฝึกหัดปฏิบัติของท่านขึ้นมาเป็นความจริงในใจของท่านก่อน แล้วถ้าความจริงในหัวใจของท่าน ท่านบุกเบิกมาอย่างไร

เวลาท่านบุกเบิกมา ทำความสงบของใจเข้ามาก่อนๆ เวลาภาคปฏิบัติ เวลาครูบาอาจารย์เข้าไปหาหลวงปู่มั่นไง ท่านให้ฝึกหัดปฏิบัติข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมา ให้มีสติปัญญาเท่าทันกับหัวใจของตน เท่าทันหัวใจของตน เป็นข้อวัตรปฏิบัติ เป็นเครื่องอยู่ของใจ ใจมันมีที่อยู่ที่อาศัยของมัน มันอาศัยที่หัวใจของมัน มันอาศัย มันยังไม่เป็นความจริงไง

©2026 sa-ngob.com

เวลาเป็นความจริง มันอาศัยตัวของมันเอง แล้วมันพัฒนาตัวของมันเองเป็นผู้รู้ขึ้นมาไง เป็นสัมมาสมาธิไง

“จิตเป็นอย่างไรๆ”

หลวงปู่มั่นเวลาตรวจสอบลูกศิษย์ของท่านไง

“จิตเป็นอย่างไรๆ”

ถ้าจิตเป็นอย่างไร คุยกันได้ ภาคปฏิบัติ ไม่ใช่จำมา ว่างๆ ว่างๆ ไปจำมานะ ธรรมะแตกฉาน ธรรมะเข้าใจ

นี่ไง เวลาหลวงตาพระมหาบัวท่านจบมหาไง ท่านอยากปฏิบัติไง แล้วถ้าใครจะยืนยันความจริงล่ะ

ต้องหลวงปู่มั่นเท่านั้น เพราะกิตติศัพท์ของหลวงปู่มั่น ท่านได้ยินได้ฟังมาตั้งแต่เล็กแต่น้อย เวลาเข้าไปหาท่าน ด้วยความที่เป็นครูบาอาจารย์ ท่านมีอำนาจวาสนาบารมี ทั้งที่ลูกศิษย์ที่ต้องการความจริงขึ้นมาไง

“มหา มหาต้องการมรรคผลนิพพานใช่ไหม ไม่ใช่อยู่ในตำรา”

ฟังสิ ตำรา ธรรมและวินัยเป็นศาสดา นิพพานๆ เรียนกันมา ๙ ประโยค อิทัปปัจจยตา ปฏิจจสมุปบาท เรียนมาหมด ไม่เคยเห็น

“สิ่งที่เธอศึกษามาให้ใส่ลิ้นชักสมองไว้”

©2026 sa-ngob.com

เพราะถ้าปฏิบัติมันจะเตะมันจะถีบกัน มันจะเป็นสิ่งที่รู้ก่อน แล้วมันจะเป็นความทุกข์ความยาก แล้วถ้าคนไม่มีอำนาจวาสนาบารมีนะ มันก็ต้องฝึกหัดไปอย่างนั้นน่ะ ไปให้กิเลสมันหลอก หลอกปลิ้นปล้อนอยู่อย่างนั้นน่ะ วิ่งตามมันไปจนเข็ดขยาด จนหยุด กว่าเอ็งจะรู้ได้มัน เสียเวลา มันทุกข์มันยาก

ท่านบอกไว้ก่อนเลย สงสัยอะไรให้เก็บใส่ลิ้นชักสมองไว้ อย่าไปคิดถึงมัน ปฏิบัติให้ชัดๆๆ ขึ้นมา พุทโธขึ้นมาให้เป็นความจริงขึ้นมา

เวลาท่านฝึกหัดปฏิบัติไปนะ เวลาท่านผ่านไปทีละขั้นแต่ละตอน เออ! ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์บอก เราก็จะเตลิดไปกับความรู้สึกนึกคิด เตลิดไปกับปัญญาที่เราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา เตลิดไปทั้งนั้น ไปวิเคราะห์วิจัยธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ตัวเองยังไม่มีตัวตน ตัวเองยังทำอะไรไม่ได้เลย แต่เวลาเตลิดไปพอภาวนาไปแล้ว เออ! ไม่เห็นได้อะไร

แต่เพราะหลวงปู่มั่นท่านสั่งไว้ สั่งไว้มันก็เป็นสิ่งที่เราถือว่าเป็นอาวุธที่จะไปสู้กับกิเลสในใจของตน

พุทโธชัดๆ พุทโธชัดๆ ปัญญาอบรมสมาธิขึ้นมา เวลามันหยุดเห็นไหม

ปริยัติ ปฏิบัติ

จิตเป็นอย่างไรๆ

©2026 sa-ngob.com

หยุด หยุดอย่างไร

สมาธิเป็นอย่างไร

ที่มึงว่าเป็นสมาธิๆ พูดออกมา

พูดไม่ถูก มันพูดไม่ได้

ถ้ามันพูดมา จิตเป็นอย่างนี้

โธ่! หลวงตาพระมหาบัวท่านพูดไง “ทำสมาธิๆ อย่ามาหลอกเรานะ เราติดสมาธิอยู่ ๕ ปี เราหลงใหลอยู่กับมันขนาดไหน”

ไอ้ที่พูดมาๆ น่ะหมาเห่าใบตองแห้ง หมามันเห่า เห่าที่ใบตองมันสั่นไหวไง ใบตองแห้งลมมันพัด โอ้โฮ! หมาเห่าเลย หมาเห่าใบตองแห้ง คือมันไร้สาระทั้งนั้นน่ะ

ลมพัด สวนกล้วย ใบแห้ง มันก็ต้องมีเสียงเป็นธรรมดา หมามันก็ตื่นนะ โอ้โฮ! มันเห่าใหญ่เลยนะ ว่างๆ ว่างๆ

นี่ไง เริ่มต้นเวลาหลวงปู่มั่น “จิตเป็นอย่างไร ว่ามา”

“โอ๋ย! บรรลุธรรมแล้ว บรรลุธรรม”

บรรลุธรรมหมาเห่า มันไม่เป็นความจริงไง

©2026 sa-ngob.com

ภาคปฏิบัติ ภาคปฏิบัติเขาต้องทำความจริงของตนขึ้นมา เวลาของตนขึ้นมา อย่าน้อยเนื้อต่ำใจ เราเกิดมาเป็นคนเหมือนกัน แต่ไม่เท่ากัน จิตเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันได้สร้างเวรสร้างกรรมมามากมาย สร้างบุญกุศลมามากมายขนาดไหน มันอยู่ที่บุญกุศลและเวรกรรมของจิต

ฉะนั้น สมาธิ มันก็ต้องเป็นสมาธิของจิตดวงนั้น

ไม่ใช่ไปฟังใครมา จำใครมา แล้วก็มาเห่าอยู่อย่างนั้นน่ะ เป็นหมาเห่าใบตองแห้ง ไม่ได้อะไรเลย

มันต้องวัดที่จิตของตน เอ็งสุขหรือเอ็งทุกข์ ถ้าเอ็งทำความสงบของใจได้ สันติสุขในหัวใจเกิดขึ้น

สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี

ถ้าเป็นสัมมาสมาธิโดยความถูกต้องชอบธรรม

สมาธิก็ทำกันไม่เป็น ทำกันไม่ได้ ไม่มีพื้นฐาน สมถกรรมฐาน แล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนาเป็นอย่างไร ทำสมาธิแล้วติดสมาธิ ก็เป็นวิปัสสนาไปไม่ได้ ถ้าเป็นวิปัสสนา

นี่ไง ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ ท่านรอตรงนี้ รอคนที่ทำ แล้วมาจะแง่ไหน ขั้นตอนไหน ฝึกหัดปฏิบัติมา นี่หาครูหาอาจารย์ไง

©2026 sa-ngob.com

ไม่ใช่หมาเห่าใบตองแห้ง ละเมอเพ้อพกไป พูดโม้ไปร้อยแปดพันเก้า ทำสมาธิไม่เป็น

ทำสมาธิเป็นนะ เงียบ เงียบเพราะอะไร

เพราะสภาวะแวดล้อมเป็นเรื่องโลก เรายึดมั่นถือมั่น เราก็อยู่กับโลก เราหดเข้ามาที่ใจเราไม่ได้ พอเข้ามาถึงใจของตัว ใจของตัวก็อยู่ที่อำนาจวาสนาบารมีของแต่ละบุคคล

หลวงปู่มั่นเวลาจิตสงบขึ้นมา โอ้โฮ! ตัวเองขึ้นไปลอยอยู่บนอากาศ เดินจงกรมอยู่บนก้อนเมฆ ท่านถึงได้เป็นครูบาอาจารย์ที่ยิ่งใหญ่ยิ่งใหญ่เพราะจิตใจท่านสร้างกุศลมายิ่งใหญ่ ท่านสร้างมาจะเป็นพระพุทธเจ้า จนท่านลาความเป็นพระโพธิสัตว์ของท่าน

ครูบาอาจารย์ที่สร้างอำนาจวาสนาบารมี จิตใจมันยิ่งใหญ่ยิ่งใหญ่โดยสัจจะ ยิ่งใหญ่โดยบุญบารมี เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นไป มันจะสงบมาก สงบน้อย ความยิ่งใหญ่นั้นมันจะโผล่ออกมา มันจะแสดงพฤติกรรมของจิต

แล้วของเราไม่รู้เรื่องอะไรเลย ละเมอเพ้อพกไปประสากิเลส มืดบอด สว่างไม่เป็น สว่างไม่ได้

มืดบอด มันต้องถากต้องถางให้มันสว่างกระจ่างแจ้งขึ้นมาในหัวใจของตน

©2026 sa-ngob.com

มีครูบาอาจารย์ที่ดีงาม จิตเป็นอย่างไร สว่างขึ้นมาน่ะจิตเป็นอย่างไร จิตเป็นสมาธิ จิตเป็นอย่างไร จิตเป็นอย่างไร ทำไมยกขึ้นสู่วิปัสสนา จะมานอนตายอยู่นี่ใช่ไหม

ไอ้เราพอสุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี นิพพาน มันว่าง มันมีความสุข

สุขจะเป็นจะตายอยู่นั่นหรือ

หลวงปู่มั่นจะตอกจะสับขึ้นมาเลย

ท่านรอบุคคลอย่างนี้ ท่านรอบุคคลที่มีวาสนา จิตมันสงบระงับขึ้นมา แล้วถนนหนทางมันยังหลง จราจรทางอากาศ มันต้องฟังผู้ที่ชี้ทางใช่ไหม

นี่เหมือนกัน เป็นนามธรรม ไม่รู้ไม่เห็น ความมืดบอด กิเลสนั้นบอก บรรลุธรรมหมดแล้วล่ะ

บรรลุธรรมโดยความเพ้อพก หมาเห่าใบตองแห้ง

ถ้าเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมานะ ปัจจัตตัง สันทิฏฐิโก จิตเป็นอย่างไร รู้อย่างไร เห็นอย่างไร ละอย่างไร วางอย่างไร ยถาภูตัง เกิดญาณทัสสนะ เกิดจักขุญาณ มันรู้จริงเห็นจริง เอ้อเหอ! มันพ้นจากที่เขาโม้กัน มันพ้นจากที่เขาว่ากัน มันเป็นจริงนี่เงียบ

©2026 sa-ngob.com

หลวงตาถึงบอกไง เริ่มต้นถ้าคุย ก็หาว่าเราบ้า ละเมอเพ้อพก ไอ้ที่มันพูดตามทฤษฎี ตามธรรมวินัย นั่นสมบัติของพระพุทธเจ้า มันว่าพวกนั้นเก่ง พวกนั้นรู้จริง พวกเรา พวกเราจดจำกันมาเป็นพรรคพวก

ผู้ที่ปฏิบัติปัจจัตตัง สันทิฏฐิโก รู้จำเพาะตน สันทิฏฐิโกจากใจดวงนั้น เอวัง

©2026 sa-ngob.com